

Romantik GADE OG LANGGAARD

Rued Langgaard FESTIVAL

Ribe, 31. august - 3. september 2017

langgaardfestival.dk

Program

Torsdag d. 31. august

Åbningskoncert

Kl. 16.30 Domkirkepladsen. Gratis.
Bl.a. *Elverskud i Ribe*, arrangement af Bo Gunge.

David Danholt, Signe Asmussen, Andrea Pellegrini, festivalkorsangere, Prinsens Musikkorps, Casper Schreiber m.fl.

Niels W. Gade kort

Kl. 19 Langgaard Salen, Kannikegården. Gratis.
Foredrag ved Inger Sørensen.

Holger Danske

Kl. 20 Sct. Catharinæ Kirke. 120 kr.
Simon Duus, Berit Johansen Tange og Per Salo.

Langgaard Lounge

Kl. 22 Quedens Gaard.
Køb af egne drikkevarer.

Fredag d. 1. september

Foredrag

Kl. 10.30-11.15 Ribe Katedralskole. Gratis.
Foredrag om Første Slesvigske Krig (1848-51) (Treårskrigen).
Ved historiker Inge Adriansen.

RAMA Strings

Kl. 11.40-12.15 Ribe Katedralskole. Gratis.
Studerende fra Det Jyske Musik-konservatorium, og Henrik Brendstrup.

Guldkysten

Kl. 15.00 Langgaard Salen, Kannikegården. Gratis.
Daniel Dencik: Guldkysten (2015)
Film.

De higer og søger – romantiske violinsonater

Kl. 20 Sct. Catharinæ Kirke. 120 kr.
Christina Åstrand, Per Salo og Camilla Bendix.

Langgaard Lounge

Kl. 22 Quedens Gaard.
Køb af egne drikkevarer.

Lørdag d. 2. september

Gades orgel

Kl. 11 Ribe Domkirke. 80 kr.
Jakob Lorentzen.

Afgrundsmusik

Kl. 15 Sct. Catharinæ Kirke. 120 kr.
Esbjerg Ensemble og Den Danske
Klavertrio m.fl.

Det er forbi

Kl. 20 Sct. Catharinæ Kirke. 120 kr.
Marianna Shirinyan.

Langgaard Lounge

Kl. 22 Quedens Gaard.
Køb af egne drikkevarer.

Søndag d. 3. september

Gudstjeneste

Kl. 10 Ribe Domkirke.
Med musik af Niels W. Gade og
Rued Langgaard.

Langgaards biskop

Kl. 13 Kannikegården, Langgaard
Salen, Kannikegården. Gratis.
Elof Westergaard: Det teologiske
miljø i Ribe Domkirke på Lang-
gaards tid.

En domorganist uden lige

Kl. 13.30 Kannikegården, Langgaard
Salen, Kannikegården. Gratis.
Bendt Viinholt Nielsen: Om Rued
Langgaards bryderier med menig-
heden i Ribe Domkirke.

Hvem var Dora?

Kl. 14.30 Kannikegården, Langgaard
Salen, Kannikegården. Gratis.
Claus Falk-Larsen præsenterer
nyt i sagen.

Efterklange

kl. 16 Ribe Domkirke. 150 kr.
Christina Åstrand, Per Salo,
Sønderjyllands Symfoniorkester og
Per-Otto Johansson.

Venligst ingen fotografering
under koncerterne.

Følg i stedet Birgit Tengbergs
dækning af festivalen på
www.facebook.com/langgaardfestival

Billetter:

Resterende billetter kan købes ved indgangen ½ time før hver koncert.

Partoutkort giver ret til gratis medlemskab af Rued Langgaard Selskabet et år.
Kontakt Birgitte Ebert på beb@km.dk.

Partoutkort til festivalen giver gratis adgang til Ribe Kunstmuseum i festivaldagene.

Adresser:

Ribe Domkirke, Torvet 15, 6760 Ribe
Sct. Catharinæ Kirke, Sct. Catharinæ Plads 4, 6760 Ribe
Ribe Katedralskole, Puggaardsgade 22, 6760 Ribe
Langgaard Salen, Kannekegården, Torvet 15, 6760 Ribe

Radiotransmissioner:

Mediepartner: **DR**

Koncerten fredag 1. september kl. 20.00 med Christina Åstrand, Per Salo og Camilla Bendix sendes direkte i DR P2.

Koncerten lørdag 2. september med Den Danske Klavertrio, Esbjerg Ensemble m.fl. sendes i DR P2 onsdag d. 6/9 kl. 19.20.

Koncerten søndag 3. september kl. 16 med Sønderjyllands Symfoniorkester m.fl. sendes i DR P2 tirsdag d. 5/9 kl. 19.20.

Hjertelig tak til

Poet og dragedræber

Instrumentmagersønnen Niels W. Gade var pæredansk, men da han som ung for alvor skulle udtrykke sig om sin kunst, var det på tysk. Om sit gennembrudsværk *Efterklange af Ossian* skriver han til en ven:

”*Nachklänge von Ossian* bevæger sig i den romantiske Sphære”.

Og som motto for musikken vælger han et citat af den tyske digter Ludvig Uhland:

”Formel hält uns nicht gebunden, unsere Kunst heisst Poesie” (Form holder os ikke bundet, vores kunst hedder poesi).

Det tyske landskab talte også til Gade. Rhinen var et drømmemål, og i 1844, da han er 27 år, bliver drømmen virkelighed ved Mainz.

”Dette Stykke af Rhinen er over al Beskrivelse romantisk. Floden er temmelig smal, til begge Sider høje Viinbjerger og paa Toppene af disse ligger Ruiner af gamle Ridderborge henstrøede. Jeg glædede mig af ganske Hjerte paa denne Tour, da Rhinen altid har været mig et Længsels Maal, som jeg nu seer opfyldt og har fundet over min forventning”.

Men Gades udgangspunkt var dansk og nordisk. Som 21-årig drager han på sin første udlandsrejse til Sverige og Norge, og i et brev til sin lærer A.P. Berggreen skriver han:

”Hele mit indre Liv arbejder, udvider og forbereder sig til en aandelig Genfødselse; mit forrige Liv ligger som et Chaos, uformeligt og livløst i Baggrunden ... De mange herlige og store Natursituationer, mit legemlige Øje har haft Lejlighed til at skue, har i det Aandelige vakt nye Følelser, nye Tanker ...”

Med i rygsækken havde Gade en opfordring fra Berggreen til at bidrage til en udgivelse af nyskrevne melodier til fædrelandshistoriske digte. Digterne havde været i gang i flere år. Oehlschläger havde med *Digte 1803* – med bl.a. *Guldhornene* – vist, hvordan folkepoesien kunne befrugte en helt ny

radikal digtekunst. Nu var det musikernes tur, og Berggreens begavede elev Niels W. Gade brød koden med sangen *Paa Sjølunds fagre Sletter* til B.S. Ingemanns tekst. Her var fortid og nutid forbundet i ét - et musikalsk drømmespor, der har kvaliteter til at leve i århundreder.

Paa Sjølunds fagre Sletter bliver også kornet, der gør Gades *Symfoni nr. 1* til et dybt originalt værk. Med udgangspunkt i sangen skaber Gade en romantisk symfoni med nordisk kolorit. Og da Mendelssohn, der var leder af et af Europas vigtigste orkestre, Gewandhaus Orkester i Leipzig, får fingre i partituret og efterfølgende hører musikken ved en prøve med orkestret, sender han fluks et brev til komponisten – en for ham ukendt københavner:

”Det er længe siden, at et stykke har gjort så levende, skønt indtryk på mig, og eftersom jeg for hver takt undrede mig mere og mere, og alligevel følte mig mere og mere hjemme, så havde jeg i dag trang til at udtrykke min tak for så megen glæde ...”

Med Mendelssohns uforbeholdne begejstring blev Gade med ét katapultet ind i toppen af tidens internationale musikliv, først som komponist og snart også som dirigent. Og det var i Tyskland, man var i stand til at sætte ord på Gades kvaliteter. Første gang ordet ”nordisk” bruges om Gades musik er i 1842 i *Neue Zeitschrift für Musik* efter Gewandhausorkestrets første opførelse af *Efterklange af Ossian*:

”Værkets dystre, tågeagtige tone minder levende om nordiske sagn og ballader ...”

Et par år efter skriver en anden af tidens vigtigste komponister Robert Schumann:

”Kære Gade, De er en fortræffelig poet (udover at være dragedræber) – De har ikke promeneret forgæves i bøgeskovene og ved havets strand!”

Hørt med datidens øren var Gades musik forbundet med naturen og med ældgamle legender samtidig med, at den havde poetiske kvaliteter i slægt med, hvad der kan opleves hos Mendelssohn og Schumann selv. Gade var på det tidspunkt manden i midten, mellem det høje nord og romantikkens hjerteland i syd. Gade gav den æterisk drømmende, romantiske musik jord

under neglene, og han åbnede op til en fjern mytologisk eventyrverden. Et spor, som bliver fornemt udfoldet i *Elverskud*.

Gade levede i musikkens verden, og han talte musikkens internationale sprog. Dertil kom, at han følte sig hjemme i både København og Leipzig, hvor han fik nære venner. Desto mere meningsløst må det have været for ham at opleve de to slesvigske krige, hvor der blev oppisket en fjendtlig stemning mellem danske og tyske, og hvor der blev tegnet fjendebilleder. Som dansker bosiddende i Leipzig fik Gade kærligheden at føle. Efter at Gade i efteråret 1848 valgte ikke at fortsætte som musikdirektør og dirigent for Gewandhausorkestret, skrev *Neue Zeitschrift für Musik*:

”Gade blev især i den sidste tid af sit ophold i Leipzig udsat for adskillige angreb. De var særlig urimelige, idet de blev udført af æreløse folk og anonyme skrighalse, der på listig vis faldt ham i ryggen.”

Gade var kunstner i en politiseret tid, og ser vi bort fra *Tre Karakterstykker for firhændigt klaver*, der med titlerne *Bortrejsen*, *Valpladsen* og *Hjemkomsten* tegner et naivt billede af en soldats færden i krigstid, ytrede han sig ikke om krigerne. Og hvis han endelig gjorde, så var det for at lægge afstand. Da Gade i 1863 skriver sangcyklussen *Holger Danske* til B.S. Ingemanns til tider krigeriske beretning om helten Holger Danskes bedrifter, karakteriserer han dem som ”Lysblaaøiede!” Og da Gade i sommeren 1864 komponerer sin *Symfoni nr. 7*, lader han til helt bevidst at lukke øjnene for, at Danmark samtidig er ved at tabe den Anden Slesvigske Krig. Nogle måneder efter skriver han et brev til sin svigerinde Frederikke i Hobro: ”Da jeg veed, at det interesserer Dig at vide, hvad min Musa foretager sig, skal jeg fortælle Dig, at hun i Sommer har skjænket mig en Sinfonie, – og hvad der er glædeligt; en frisk og kjæk Sinfonie. Den handler rigtignok hverken om Krigs- eller Fredshistorier, og endnu mindre om Politik, men jeg er overbevist, at den alligevel vil interessere Dig at høre.”

Gade insisterede på, at kunsten har sin egen berettigelse uden at stå til regnskab overfor politiske dagsordener. På det punkt ligner han Rued Langgaard, der kom Gade til undsætning i august 1945, hvor den romantiske musik i Danmark var ved et nulpunkt. I en kronik argumenterer komponisten Knudåge Riisager for, at det må være forbi med Niels W. Gade og dennes

”tyskprægede musikopfattelse”. Men Rued Langgaard går op imod Riisager og imod tidsånden og skriver:

”Der kan aldeles ikke være Tale om, at det skal være slut med disse Aandsværdier, uden hvilke Livet ville drukne i fuldkommen værdiløs Materialisme.”

Rued Langgaard havde Gades musik og ånd med sig hele livet. Da Gade i 1911 lægges i en fornem sarkofag i Holmens Kirkes Kapel, skriver Langgaard *Toccata* for orgel i en majestætisk romantisk stil til minde om Gade. Og mange år efter, i 1948, hvor Langgaard i Ribe føler sig isoleret og udstødt fra musikkens gode selskab, vender han igen blikket mod Gade. *I Holmens Kirkes Kapel. Suk ved Gades Grav* er den sigende titel for et kort, vemodigt stykke, ladet med stemning.

I en tid som larmede, opfattede Langgaard Gade som en fjern dansk åndsfælle. Men selv om poesien og musik, der bevæger sig i en romantisk sfære, var trængt på livet, så åbner Langgaard dog i et sent notat fra 1950 et muligt lyspunkt langt ude i fremtiden.

”Efter Gades Død er Musiklivet forbi! Punktum! Man vil stadig lave voldelig grim Fremskridtsmusik ... først den almægtige Carl Nielsen ... nu N.V. Bentzon, Holmboe, Schultz, Tarp osv. Først om 2000 Aar – muligvis – er der Haab for min Musik!”

Velkommen til
Romantik – Gade og Langgaard

Rued Langgaard Festival 2017
Esben Tange, kunstnerisk leder

Rued Langgaard - kort

**Født 28/7 1893 i København,
død 10/7 1952 i Ribe.**

Komponist, organist, dirigent, pianist, kontroversiel figur i datidens danske musikliv.

Uropførelse af *1. Symfoni, Klippepastoraler* i 1913 i Berlin med Berliner Filharmonikerne. I de følgende år en række opførelser af især orkestermusik i Tyskland. Forgæves livslang kamp for at få operaen *Antikrist* opført.

Blicher af og til spillet i 1930'erne og 40'erne af Statsradiofoniens orkester.

Bor i barndomshjemmet i Niels Juelsgade i København frem til moderen Emma Langgaards død i november 1926. Tre måneder efter bliver Rued Langgaard gift med Constance Tetens, moderens veninde og hushjælpen igennem de sidste 6 år.

I næsten 30 år forsøger Langgaard at få et embede som organist, men uden held. I 1940 som 47-årig får han sit livs eneste egentlige ansættelse som organist og kantor ved Ribe Domkirke.

Niels Wilhelm Gade - kort

Født 22. februar 1817 i København, død 21. december 1890 samme sted

Dansk komponist, organist, dirigent og violinist. Har komponeret orkesterværker, klavermusik, sange, kammermusik, orgelværker, kantater og andre lejlighedsværker.

Optages 1834 på Det Kongelige Kapels violinskole. Elev hos komponisten og folkesangsindsamleren A.P. Berggreen.

Rejse til Norge og Sverige i 1838. Skriver melodi til Ingemanns *Kong Valdemars Jagt. Paa Sjølund's fagre Sletter*. Grunden til en ny nordisk tone lægges.

Vinder i 1841 med orkesterstykket *Efterklange af Ossian* konkurrence udskrevet af Musikforeningen i København. Gennembrud som komponist.

Symfoni nr. 1 "Paa Sjølund's fagre Sletter" uropføres i 1843 i Leipzig af Mendelssohn. Dannelsesrejse til Tyskland og Italien 1843-44.

Musikdirektør og dirigent for Gewandhaus Orkestret i Leipzig fra

1844-48. Underviser på konservatoriet i Leipzig.

Succes i Leipzig i 1847 med uropførelse af *Symfoni nr. 3*. Bliver sammen med *Symfoni nr. 1* og *Symfoni nr. 4* de mest opførte af Gades i alt 8 symfonier.

Vender tilbage til København i 1848 efter udbruddet af den Første Slesvigske Krig. Overtager i 1850 ledelsen af Musikforeningen og fra 1867 af det nystiftede Københavns Musikkonservatorium.

Talrige rejser til bl.a. Tyskland, Holland og England som dirigent.

Gift 1. gang 1852 med J.P.E. Hartmanns datter Sophie, der dør i 1855. 1857 gift med Mathilde Stæger, med hvem han får sønnen Axel Gade, der bliver gift med Rued Langgaards faster.

1851 organist ved Garnisonskirke og fra 1858 til sin død organist ved Holmens Kirke.

Niels W. Gade

– et verdensnavn

Niels W. Gades karriere lyder som et eventyr af H.C. Andersen eller opfyldelsen af ”The American Dream”: den lille snedkersøn fra København, der som bare 27-årig kom til at stå i spidsen for et af verdens bedste orkestre og i sin egen levetid blev et verdensnavn som komponist. Men hvordan kunne det gå til?

Det fortælles, at Gade havde sat et skilt op over sin seng, hvorpå der stod ”25” - han havde besluttet sig for at blive berømt, inden han fyldte 25 år, og det lykkedes. Da han som 24-årig den 30. marts 1841 triumferende kunne skrive i sin såkaldte komponistdagbog, at han med sin *Ossian-ouverture* havde vundet den konkurrence, Musikforeningen i København havde udskrevet, var hans lykke gjort. Musikforeningen stod bag udgivelsen af ouverturen hos det berømte musikforlag Breitkopf & Härtel i Leipzig.

Kort tid efter komponerede Gade sin *Symfoni nr. 1 ”Paa Sjølunds fagre Sletter”*, og da Musikforeningen ikke havde mulighed for at opføre den nye symfoni, var det Musikforeningens sekretær, Edvard Collin, der formidlede kontakten til Leipzigs berømte Gewandhausorkester. Mendelssohns begejstring for symfonien og efterfølgende protegering af Gade er velkendt, og takket være det faktum, at størsteparten af Gades værker fra første færd blev udgivet af de store musikforlag i Europas daværende førende musikby, blev hans musik hurtigt udbredt over hele Europa. Den fascinerede med sin såkaldte ”nordiske tone”, der var noget nyt og anderledes på den tid.

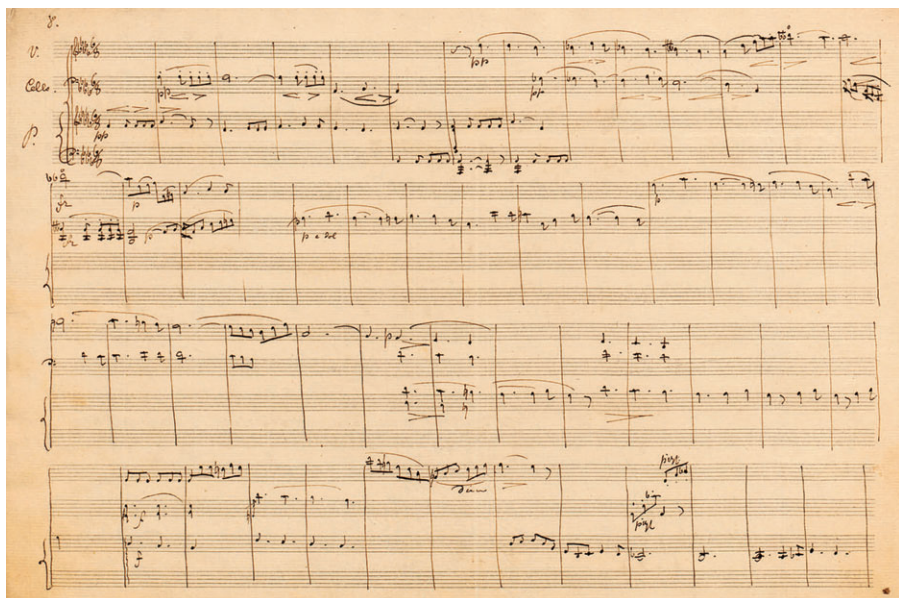
Men Gade blev også berømt som dirigent. Da han i 1843 dirigerede sin første symfoni i Leipzig, havde han aldrig før stået foran et orkester. Ikke desto mindre blev han Mendelssohns meddirigent og senere hans efterfølger, og efter at han i 1848 var vendt tilbage til København, hvor han ønskede at skabe et musikliv med Leipzig som forbillede, blev han mange gange inviteret til at komme til både Tyskland, Holland og England for at dirigere egne værker. Mange af disse invitationer skyldtes venskaber, han havde knyttet i

Leipzig, såsom til den tyske komponist og dirigent Ferdinand Hiller i Köln og Jean Verhulst i Amsterdam, der i januar 1842 havde opført *Ossian-ouverturen* i musikforeningen Euterpe i Leipzig. Leipzig var og blev kernepunktet i Gades karriere.

Mens Gades musik i første omgang blev berømmet for sin "nordiske ejendommelighed", var der dog også folk som bl.a. Robert Schumann, der var en stor beundrer af Gade, der i en ofte citeret artikel rådede ham til "først at vinde originalitet og så atter at kaste den bort." Gade fulgte rådet, men det er siden blevet drøftet indgående, om det lykkedes for ham at komponere i en mere international stil, eller han blot blev en Mendelssohn epigon. I Tyskland, hvor han havde sit største publikum, var meningerne delte afhængigt af, om man var tilhænger af den såkaldte "Leipziger skole" eller af "Den nytyske Skole" repræsenteret af Liszt og Wagner. Under alle omstændigheder blev Gades musik i hans egen levetid i gennemsnit opført mindst en gang om ugen over hele verden fra Europa til New Zealand og USA. Han var et verdensnavn.

Inger Sørensen

N.W. Gades skitse til den ufuldendte Klavertrio i B-dur.

Koncertprogrammer

Romantik

Niels W. Gade og Rued Langgaard

Rued Langgaard Festival 31. august – 3. september 2017

Torsdag d. 31. august

Åbningskoncert

Kl. 16.30 Domkirkepladsen

Det overnaturlige elverfolk har til alle tider draget romantikere. I det nationale festspil *Elverhøj* kaster en alfaderlig Christian 4 lys over almuens tro på elverfolket. Niels W. Gade går et skridt videre i korværket *Elverskud*, hvor Elverkongens datter konfronterer Hr. Olufs liv, så det får fatale følger.

I *Berengaria Ribe-Sørgemarch* mindes Rued Langgaard den smukke portugisiske kongedatter Bengerd (Berengaria), som Valdemar Sejr giftede sig med efter Dronning Dagmars død. Ifølge folkevisen om Dronning Dagmar var Berengaria "så besk en blomme" – indbydende, men farlig og gerrig, og efter sin død hjem søger hun Valdemar Sejr.

Friedrich Kuhlau: *Ouverture til Elverhøj* op. 100 (1828) Arrangement ved Daniel Drage Sørensen (11')

Festivalåbning ved kulturudvalgsformand Jakob Lose, Esbjerg Kommune.

Rued Langgaard: *Berengaria Ribe-Sørgemarch* BVN 366 (1948) (6')
Harmoniorkester og slagtøj. (arr. Mogens Andresen)

Ellehøjen, Elverhøj og Elverskud. Ved Esben Tange

Elverskud i Ribe (25')

Dramatisering af Niels W. Gades *Elverskud* i arrangement ved Bo Gunge.
Koncept og instruktør: Esben Tange

Hr. Oluf: David Danholt
Elverkongens datter: Signe Asmussen
Moderen: Andrea Pellegrini

Folkekor med bl.a. Ribe Kammerkor, Ribe Mandskor og Ribes Drengkor
foruden festivalgæster
Kostumer: Birthe Hald (*Elverskud*)
Elverpiger: Ane Lund Jørgensen, Dagmar Bjørnskov og Laura Lykke Bus-
borg fra Drakomir (*Elverskud*)

Prinsens Musikkorps
Dirigent: Casper Schreiber

Niels W. Gade kort

Kl. 19 Langgaard Salen, Kannikegården

Foredrag ved musikforskeren Inger Sørensen, forfatter til bogen *Niels W. Gade – et dansk verdensnavn*

Holger Danske

Kl. 20 Sct. Catharina

Dramadokumentarisk koncert om kunstneren Niels W. Gade, der kom i klemme, da der udbrød krig mellem Danmark og Preussen i 1848. Undervejs får vi indblik i tankerne bag hans musik, den anspændte politiske situation og Gades liv i både København og Leipzig. Den patriotiske sangcyklus *Holger Danske*, om nationalheltens bedrifter i lyst og nød, er skrevet på tærsklen til skæbneåret 1864.

Niels W. Gade: *Tre Karakterstykker for firhændigt klaver* op. 18 (1848)
- Bortrejsen (3')

Niels W. Gade: *Knud Lavard* (C. Hauch) (1842) (4')

Niels W. Gade: *Paa Sjølund's fagre Sletter* (B.S. Ingemann) (1838) (2')

Rued Langgaard: *Hvad Lærken sang!* (Carl Andersen) BVN 35 (1908) (3')

Rued Langgaard: *Vergeblich fra Lieder von Goethe* BVN 60 (1913) (2')

Rued Langgaard: *I Bjerget!* (*Den Bjergetagne*) (Carsten Hauch) BVN 392 (1949) (3')

Niels W. Gade: *Tre Karakterstykker for firhændigt klaver* op. 18 (1848)
- *Valpladsen* (4')

Niels W. Gade: *Das Liebes Denkmal* (Trad.) (3')

Niels W. Gade: *Snee-Dronningen* (H.C. Andersen) (1850) (3')

Niels W. Gade: *Von Treuen Walter* (Uhland) (7')

Niels W. Gade: *Tre Karakterstykker for firhændigt klaver* op. 18 (1848)
- *Hjemkomsten* (2')

Pause

Niels W. Gade: *Holger Danskes Sange* (Ingemann) (1863) (30')

- *Hilsen til frænderne*
- *Holgers barndom*
- *Holgers bortsendelse*
- *Holger Danskes vej*
- *Holgers kamp mod Burmand*
- *Prinsesse Gloriant*
- *Ved kejserens hof*
- *De elleve jævninges jordfærd*
- *Holgers orlov og hjemfart*
- *Holger Danskes mærke*
- *Hos feen Morgana*
- *Holger Danskes tilbagekomst til Danmark*

Simon Duus, baryton

Berit Johansen Tange, klaver

Per Salo, klaver (*Tre Karakterstykker for firhændigt klaver*)

Lars Egegaard Sørensen: Lysdesign

Esben Tange: Præsentation

Langgaard Lounge

Kl. 22 Quedens Gaard

Mød en række af dagens kunstnere samt musikforskeren Inger Sørensen, der kender Niels W. Gade bedre end nogen anden. Og nyd en Luther øl fra Ribe Bryghus.

Fredag d. 1. september

Kl. 10.30-11.15 Ribe Katedralskole

Foredrag om Første Slesvigske Krig (1848-51) (Treårskrigen).
Ved historiker Inge Adriansen

Kl. 11.40-12.15 Ribe Katedralskole

Niels W. Gades *Novelletter* er musikalsk poesi, hvor den danske komponist i guldalderens København skriver videre på den inspiration, han fik af Mendelssohn og Schumann i sin ungdom i Leipzig. I *Upåagtede Morgenstjerner* retter Rued Langgaard i de smukkeste toner for strygeorkester blikket mod Venus, der kun kan ses lidt før solopgang og lidt efter solnedgang.

Rued Langgaard: *Upåagtede Morgenstjerner* fra *Symfoni nr. 14 "Morgenen"* (1947-48) (8')

Niels W. Gade: *Novelletter* Nr 1, F-dur for strygeorkester. op. 53 (1874) (19')

- Andantino-allegro vivace e grazioso
- Scherzo. Moderato
- Andantino con moto
- Allegro vivace

RAMA Strings

Dirigent: Henrik Brendstrup

Guldkysten

Kl. 15.00 Langgaard Salen, Kannikegården

I 1836 rejser den unge dansk botaniker Wulff til Dansk Guinea (det nuværende Ghana). Planen er at opdyrke junglen med blomstrende kaffetræer, men opholdet udvikler sig til et fatalt møde med en kultur, der bygger på et menneskesyn skabt under slaveriet. Samtidig viser det sig, at det afrikanske kontinent rummer skikke og naturkræfter, der er uforenelige med et borgerligt europæisk liv.

Daniel Dencik: *Guldkysten* (2015) (115')

De higer og søger – romantiske violinsonater

Kl. 20 Sct. Catharinæ

Niels W. Gade og Rued Langgaard komponerede begge ofte for violin og klaver. De var begejstrede for det intime kammermusikalske format, hvor der var rum for personlige bekendelser og drømmerier. I hvert sit århundrede skriver de to komponister videre på romantikken, der i Danmark blev indvarslet med den unge Adam Oehlschlägers debut: *Digte 1803* med bl.a. *Guldbornene*.

Ved koncerten akkompagneres musik og ord af billeder af det danske land.

Adam Oehlschläger: ”De higer og søger ...” Fra *Guldbornene*

Rued Langgaard: *Aubade* (Morgenstemning) BVN 23 (1907) (6’)

Adam Oehlschläger: ”Hrymfaxe den sorte ...” Fra *Guldbornene*

Niels W. Gade: *Violinsonate nr. 2*, d-mol op. 21 (1849) (21’)

- Adagio – allegro di molto
- Larghetto – Allegro vivace – Larghetto – Allegro vivace – Larghetto
- Adagio – Allegro moderato – Allegro molto vivace

Adam Oehlschläger: ”En sagte Torden dunder! ...” Fra *Guldbornene*

Niels W. Gade: *Capriccio* (1878) (9’)

Pause

Adam Oehlschläger: ”Et Sekel svinder! ...” Fra *Guldbornene*

Rued Langgaard: *Andante Religioso* BVN 407 (1950) (5’)

Adam Oehlschläger: ”Hrymfaxe den sorte ...” Fra *Guldbornene*

Rued Langgaard: *Sonate nr. 3* for violin og klaver (1945-49) (22’). Dansk førsteopførelse.

- Allegro sempre. Præcist og eftertrykkeligt
- Allegro

- Scherzo. Grazioso fiero
- Espressivo
- Finale. Allegro molto

Adam Oehlenschläger: ”Tvende Glimt fra Oldtidsdage ...” Fra *Guldbornene*

Niels W. Gade: Fra *Folkedanse* op. 62 (1886) (5’)

- Menuetto. Andante con moto – Reel. Molto vivace – Andante con moto – Molto vivace

Christina Åstrand, violin

Per Salo, klaver

Oplæsning: Camilla Bendix

Lysdesign: Lars Egegaard Sørensen

Langgaard Lounge

Kl. 22.30 Quedens Gaard

Mød en række af dagens kunstnere samt musikforskeren Inger Sørensen, der kender Niels W. Gade bedre end nogen anden. Nyd en Luther Øl fra Ribe Bryghus og hør Langgaards sælsomme *Hermod* til tekst af Oehlenschläger og med mottoet ”Der er noget i baglås som ingen forstår!”

Rued Langgaard: *Hermod*. Fragment af Oehlenschlägers *Baldur hin Gode* BVN 391 (1949) (5’)

Sangere og musikere fra Det Jyske Musikkonservatorium:

Clara Gunge og Kirsten Voss, sopranner, Troels Thalling og Daniel Kjær, tenorer

Leevi Nielson og Toke Hansenius, violiner, Bofei Wang, bratsch, Malthe Højager, cello

Eoghan Cooke, Andrea Braun, trompeter, Morten Moesgaard, horn m.fl.

Dirigent: Henrik Brendstrup

Lørdag d. 2. september

Gades orgel

Kl. 11 Domkirken

Niels W. Gade var en fremragende organist, men han komponerede kun kortere stykker for orgel. Eneste undtagelse er Tre Tonestykker for Orgel, der udgør en effektiv symfonisk helhed, og som er skrevet i en af de lykkeligste perioder i Gades liv.

Rued Langgaard er kun 18 år, da han skriver sin Toccata til minde om Niels W. Gade. Til trods for sin unge alder giver han gennem musikken udtryk for, at han er begejstret for fortidens stort anlagte romantiske stil. I Elias i Uvejret, der viser Langgaard fra sin mest dramatiske side, tager Langgaard udgangspunkt i en anekdote, hvor Gade kritiserer sin samtids musikliv.

Niels W. Gade: *Festligt præludium over koralen Lover den Herre* (4')

Rued Langgaard: *Elias i Uvejret* BVN 204 (1930-31) (7')

Rued Langgaard: *Toccata Til minde om Niels W. Gade* BVN 51 (1911) (6')

Rued Langgaard: 3 præludier

1. *Første Søndag i Advent* BVN 210,1(2:30')

2. *Mariæ Bebudelse* BVN 262 (2')

3. *Begravet* BVN 279 (2')

Jakob Lorentzen (f. 1968): *Festpræludium i Niels W. Gade-stil* (1988) (5')

Niels W. Gade: *Andante C-dur* (manual a 4 mains senza pedale) (4')

Niels W. Gade: *Sørgemarsch over Admiral Suenson* (1887) (efterladt manuskript) (3')

Niels W. Gade: *Tre tonestykker for orgel* tilegnet J.P.E. Hartmann Op. 22 (1851) (14')

- *Tonestykke F-dur*

- *Tonestykke C-dur*

- *Tonestykke a-mol*

Jakob Lorentzen, orgel
Birgitte Ebert, orgel (*i Andante C-dur*)

Afgrundsmusik

Kl. 15 Sct. Catharinæ

Fælleskoncert med Esbjerg International Chamber Music Festival.

Koncerten byder på to uropførelser. Niels W. Gades *Klavertrio i B-dur*, der skildrer en helt, som drager ud i verden, kan nu endelig opføres, efter at Karl Aage Rasmussen har færdigkomponeret trioeren efter Gades skitser. I *Afgrundsmusik*, som Allan Graugaard Madsen har arrangeret for Esbjerg Ensemble, er Rued Langgaard ligesom i dommedagsoperaen *Antikrist* optaget af tilværelsens destruktive kræfter.

Selv om Gade i 1848 er personligt berørt af Treårskrigenes udbrud, insisterer han i sin *Oktet* på at skrive en renfærdig musik, uanfægtet af krigen. Blandt Gades mange tyske venner var Brahms, og i hans *Fantasier* for soloklaver møder vi den sene Brahms i en afklaret musik, mættet af skønhed og smerte.

Niels W. Gade: *Klavertrio i B-dur* (1839). 2., 3. og 4. sats fuldført af Karl Aage Rasmussen (2017) på grundlag af Gades skitser. Uropførelse. (30')

- Adagio – Allegro con fuoco
- Andante
- Scherzo. Prestissimo.
- Finale. Allegro vivace

Karl Aage Rasmussen skriver:

Trioeren bevidner den unge Gades begejstring for Felix Mendelssohn, som i 1839 var blandt de mest feterede navne i europæisk musik. Dette klare stilgrundlag – og det faktum at de meget nødtørftige skitser – en slags stenografi – gav ret tydelige vink om harmonik og formforløb – overbeviste mig om, at en fuldstændiggørelse var mulig. I scherzo-skitsen antydes begyndelsen til en trio-del, så også her var der spor at gå efter. “Rekonstruktion” kan det næppe kaldes, da et færdigt værk aldrig har eksisteret ...

Min største bekymring var fraværet af en finalesats. Tanken om en stor klavertrio, der slutter efter en scherzo, huede mig ikke. Så jeg indledte en omfattende jagt på egnet stof i Gades senere produktion. Og fandt – efter

nogle lange dage i selskab med bunker af hans glemte eller oversete værker – en violinsonate fra 1885, da han var tæt på 70 år gammel: Sonate nr. 3 i B-dur med en finale, der havde det stof, jeg var ude efter. Gades sonate nr. 2 i d-mol fra 1849 høres af og til, men dette alderdomsværk nærmest aldrig. Og det er uforståeligt, her er ingen svækkelse, men meget af den unge Gades djærve gå-på-mod. Jeg komponerede i flere henseender satsen helt om, nu som klavertrio med ligeberettiget cellostemme, men bevarede i alt væsentligt Gades sats som grundlag.

Rued Langgaard: *Afgrundsmusik. En Sonate for Klaver* BVN 169 (1921-24)
Arrangement (2015-17) ved Allan Gravgaard Madsen for blæserkvintet og slagtøj. Uropførelse af 2. sats. (16')

- Inflessibile mostrooso (Strengt, rædselsfyldt)
- Frenetico, quasi rondo

Pause

Johannes Brahms: *Fantasier* for solo klaver op. 116 (1891-92). Et udvalg.

Niels W. Gade: *Oktet for strygere* op. 17 (1848-49) (31')

- Allegro molto e con fuoco
- Andantino, quasi Allegretto
- Scherzo. Allegro moderato e tranquillo
- Finale. Allegro vivace

Den Danske Klavertrio

Esbjerg Ensemble

Katrine Gislinge, klaver

Daniel Roberts, violin (*Gades Oktet*)

Steven Dann, bratsch (*Gades Oktet*)

Det er forbi

Kl. 20 Sct. Catharinæ

Både Niels W. Gade og Rued Langgaard var romantikere dybt ind i sjælen, og de var begge inspireret af poesien i Schumanns musik. I adskillige af sine værker drømmer Langgaard sig tilbage til Gades tid, som efter hans oplevelse var et historisk højdepunkt.

Koncerten tager form som en tidsrejse, hvor musikken akkompagneres af historiske fotos fra Gades og Langgaards verdener i København, Leipzig, Helsingborg og Ribe.

Robert Schumann: Fra *Fantasiestücke* op. 12 (1837) (21')

- *Des Abends*
- *Aufschwung*
- *Warum?*
- *In der Nacht*
- *Ende vom Lied*

Niels W. Gade: *Klaversonate* e-mol, op. 28 (1840/1854) (22')

- Allegro con fuoco
- Andante
- Allegretto
- Molto allegro e appassionato

Pause

Niels W. Gade: *Folkedanse. Fantasiestykker for Klaver* op. 31 (1855) (11')

- Moderato
- Allegretto vivo
- Molto vivace
- Allegro non troppo

Rued Langgaard: *Sonate nr. 2 "Ex est"* (Det er forbi) BVN 222 (1934/1945) (21')

- Presto fiero
- Allegro strepitoso
- Lento anagogico
- Lento tranquillo – Allegro vivace festivo

Marianna Shirinyan, klaver

Langgaard Lounge

Kl. 22.30 Quedens Gaard

Mød en række af dagens kunstnere samt musikforskeren Inger Sørensen, der kender Niels W. Gade bedre end nogen anden. Nyd en Luther Øl fra Ribe Bryghus og hør kvartetsatser af Gade og Langgaard.

Uddrag af Niels W. Gades *Strygekvartet i D* op. 63 (1888) og af Rued Langgaards *Strygekvartet (As-dur)* BVN 155 (1918)
Studerende fra Det Jyske Musikkonservatorium

Søndag d. 3. september

Gudstjeneste

Kl. 10 Ribe Domkirke

Med musik af Niels W. Gade og Rued Langgaard

Langgaards biskop

Kl. 13 Langgaard Salen, Kannikegården

Om det teologiske miljø i Ribe Domkirke på Langgaards tid
Foredrag med Ribes biskop Elof Westergaard

En domorganist uden lige

Kl. 13.30 Langgaard Salen, Kannikegården

Om Rued Langgaards bryderier med menigheden i Ribe Domkirke
Foredrag med Langgaard-forskeren Bendt Viinholt Nielsen

Hvem var Dora?

Kl. 14.30 Langgaard Salen, Kannikegården

En kvinde ved navn Dora, som Rued Langgaard øjensynligt mødte i Kyrkhult i Blekinge i sommeren 1913, er en vigtig nøgle til at forstå Langgaards musik. Men hvem var Dora?

Claus Falk-Larsen præsenterer nyt i sagen og kan for første gang præsentere Doras identitet.

Efterklange

Kl. 16 Domkirken

Niels W. Gade brød igennem som komponist med *Efterklange af Ossian* og introducerede en helt ny nordisk tone. *Violinkoncerten*, som han skrev sent i livet, er en overset romantisk perle, som gik sin sejrsgang i det internationale musikliv i 1880'erne.

I *Symfoni nr. 3 "Ungdomsbrus"* og *Koncert for Violin og Orkester* viser Rued Langgaard sig som en utilsløret romantiker. Symfonien, der i praksis er en klaverkoncert, er komponeret i én sats. Med Langgaards ord er det "en evig klingende Harmoni!" I *Violinkoncerten*, der er komponeret under 2. Verdenskrig i Ribe, kaster Langgaard et nostalgisk blik tilbage til sin barndom og årene omkring Gades død.

Manuskriptet til *I Holmens Kirkes Kapel – Suk ved Gades Grav* har været forsvundet, men er for nyligt dukket op og uropføres nu for strygeorkester.

Rued Langgaard: *I Holmens Kirkes Kapel – Suk ved Gades Grav* Strygekvartetsats BVN 388 (1949) (1') Uropførelse af version for strygeorkester

Niels W. Gade: *Efterklange af Ossian. Koncertouverture* op. 1 (1841) (15')

Niels W. Gade: *Koncert for violin og orkester* i d-mol op. 56 (1880) (27')

- Allegro con fuoco
- Romanze. Andantino espressivo
- Rondo scherzando. Allegro, ma non troppo

Pause

Rued Langgaard: *Koncert for violin og orkester* BVN 289 (1943-44) (10')

- Allegro vivace – Mosso – Tempo primo – Cadenza espressiva – Animato – Finale: Scherzoso – Più mosso – Scherzoso – Più Animato – Molto allegro

Rued Langgaard: *Symfoni nr. 3 "Ungdomsbrus"* – La Melodia BVN 96 (1915-16, rev. 1925-33) (29')

- Poco animato festivo – "Lento (Cadenza) – Animato festivo (Tempo primo) –
- Grave maestoso – Lento misterioso –
- Allegro ma non troppo – Più lento – Vivace

Christina Åstrand (violin)

Per Salo (klaver) (obligat klaver i Langgaards violinkoncert og *Symfoni nr. 3*)

Sønderjyllands Symfoniorkester

Dirigent: Per-Otto Johansson

De medvirkende:

Inge Adriansen, ph.d., er tidligere museumsinspektør i Museum Sønderjylland, Sønderborg Slot og adjungeret professor i kulturhistorie på Syddansk Universitet siden 2007. Hun har skrevet bøger og artikler om nationale og regionale identiteter og symboler, Sønderjyllands historie, De Slesvigske Krige, Første Verdenskrig samt om erindringssteder, monumenter og mindesmærker i hele Danmark.

Signe Asmussen, sopran, er diplom- og solistuddannet fra Det Kongelige Danske Musikkonservatorium hos Keld Thaarup og Bodil Øland. Siden sin debut i 2001 har hun været tilbagevendende solist med stort set alle landets orkestre og professionelle ensembler, og hun har arbejdet sammen med en lang række internationale dirigenter. Hendes store evner både som kammermusiker og fortolker af ny musik har gjort hende til en af de mest benyttede solister i Danmark og har bl.a. indbragt hende Aksel Schiøtz-prisen i 2009. Derudover er Signe Asmussen en af de få klassiske sangere, der også mestrer og er dybt engageret i den danske rytmiske musik. Hun er desuden medlem af bestyrelsen for Langaard-Fonden.

Camilla Bendix er uddannet fra Aarhus Teater i 1994 og var tilknyttet dette teater de følgende fire år. Siden har hun bl.a. optrådt på Café Teatret, Privatteatret, Teatret ved Sorte Hest og Grønnegårdsteatret. I tv har hun kunnet opleves i serierne *Rejseholdet*, *Mit liv som Bent*, *Nikolaj og Julie*, *Sommer* samt i *julekalenderne Brødrene Mortensens jul*, *Jesus & Josefina*, *Ludvig & Julemanden*, *Tvillingerne* og *Julemanden* fra 2013 og siden i *Broen 2*.

Henrik Brendstrup er professor ved Det Jyske Musik-konservatorium. Han er uddannet fra Det Kongelige Danske Musikkonservatorium hos Erling Bløndal Bengtsson samt i London hos William Pleeth og Ralph Kirshbaum. Henrik Brendstrup konkurrerede sig tidligt til en plads i Det Kongelige Kapel, men forlod dette til fordel for det fremtrædende Chamber Orchestra of Europe, med hvilket han siden har turneret verden rundt. Som solist og kammermusiker har han optrådt over hele Europa, og han er en tilbagevendende gæst ved vigtige internationale kammermusikfestivaler. Han har en omfattende og vidtspændende cd-produktion og har arbejdet tæt sammen med betydende danske komponister som Anders Nordentoft, Ib Nørholm og Poul Ruders. Desuden leder han RAMA (Royal Academy of Music Aarhus) Strings, et strygeorkester, bestående af studerende fra Det Jyske Musikkonservatorium og MGK-elever, der fungerer som orkesterskole for de studerende, og som udadtil repræsenterer faggruppen for strygeinstrumenter på konservatoriet.

Jens Cornelius er cand.phil. i musikvidenskab fra Københavns Universitet og siden 1992 programmedarbejder ved DR's klassiske radiokanal P2 og programskribent for DR SymfoniOrkestret. Han har skrevet artikler og anmeldelser for bl.a. magasinet *Klassisk* og *Jyllands-Posten* og værkintrouktioner af dansk musik for pladeselskabet Dacapo. Han er desuden medlem af Rued Langgaard Selskabets bestyrelse.

David Danholt, tenor, er uddannet fra Operaakademiet og Det Kongelige Danske Musikkonservatorium. Han studerer nu hos stemmetræner Klavs Lewinsky. Han har en omfattende koncertvirksomhed som oratorie- og operasanger og optræder på operascener i USA og i Europa, bl.a. på festspillene i Bayreuth, hvor han sang rollen som Claudio i Wagners *Das Liebesverbot*. I 2014 vandt han 1. prisen i den internationale Wagner Konkurrence i Seattle. David Danholt har bl.a. modtaget Reumerts Talentpris og Musikanmelderringens Kunstnerpris, og han medvirker med Signe Asmussen og pianisten Ulrich Stærk på en cd med sange fra Højskolesangbogen.

Den Danske Klavertrio, der består af Katrine Gislinge, klaver, Lars Bjørnkjær, violin og Toke Møldrup, blev dannet i 2015.

Trioen indledte sin karriere med en debut i Carnegie Halls Weill Recital Hall og med udgivelsen af en meget rost cd med romantisk klavermusik. De er nu et meget benyttet ensemble og på vej til de internationale

kammermusikscener. I denne sommer spiller trioen bl.a. ved Frederiksværk Musikfestival og Esbjerg International Chamber Music Festival såvel som i Usedomer Musikfestival i Tyskland.

Simon Duus, basbaryton, er uddannet fra Operaakademiet i 2011 og debuterede i 2015 fra solistklassen ved Det Jyske Musikkonservatorium. Han har spillet rollen som Colline i Puccinis *La Boheme* på Den Jyske Opera, ligesom han har kunnet opleves som bl.a. Leporello i Mozarts *Don Giovanni* på Opera Hedeland og Figaro i *Figaros Bryllup* på Det Kongelige Teater. I sommeren 2015 optrådte Duus i rollen som Henrik i Carl

Nielsens *Maskarade* på turné med Det Kongelige Teater. Simon Duus har bl.a. modtaget Léonie Sonnings Musikstipendium, Reumert Talentpris i 2012, Det Danske Wagnerselskabs Bayreuth-stipendium i 2013 og Musikmelderingens Kunstnerpris i 2014. Han er fra i år fast medlem af Den Kongelige Operas solistensemble.

Birgitte Ebert er uddannet i København, Lübeck og Paris med debutkoncert fra Det Kongelige Danske Musikkonservatorium i 1990. Hun var 1990-1999 organist ved Hellerup Kirke, indtil hun i 2000 blev domorganist i Ribe. Hun er aktiv som orgelsolist og kammermusiker i ind- og udland og har bl.a. været solist med DRuen og Sønderjyllands Symfoniorkester. Desuden er hun medstifter af og kasserer i Rued Langgaard Selskabet og koordinator af den årlige Rued Langgaard Festival.

Esbjerg Ensemble blev oprettet i 1967 som det første professionelle kammerensemble i Danmark. Ensemblet består nu af 10 musikere fra hele verden, fordelt som strygekvartet, blæserkvintet og slag-tøj. Ensemblet har en lang række cd'er bag sig med værker af bl.a. Beethoven, Mozart, Schostakovitch og Fauré. Mest

fremtrædende er dog indspilningerne af dansk musik – Carl Nielsen, Bent Sørensen, Karl Aage Rasmussen og Per Nørgård. Udover koncerter i Danmark er Esbjerg Ensemble ofte at finde på internationale scener; den sidste tid gennem invitationer til bl.a. Festspillene i Bergen, Klangspuren Schwaz, Nordlichter Berlin, to større Taiwan-turnéer og jævnlige koncerter i Nordtyskland.

Bo Gunge er uddannet komponist fra Det Jyske Musikkonservatorium i 1997. Efter ansættelser som musiklærer på Testrup Højskole og teorilærer på Aarhus Universitet arbejder han nu som freelance-komponist, bosiddende udenfor Ribe. Værklisten tæller bl.a. en obo-koncert, 2 symfonier, en klaverkoncert, et *Requiem* og en lang række kor- og kammermusikværker. Han har skrevet flere værker til Ribe Domkirke, bl.a. musik til 4 kirkespil.

Per-Otto Johansson er uddannet på Musikhögskolan i Malmö med trompet og direktion bl.a. hos professor Gunnar Staern. Efter studier på Det Kongelige Danske Musikkonservatorium hos professor Michel Tabachnik og Frans Rasmussen debuterede han som dirigent i 2003. Samme år fik han debut som operadirigent på Norrlands Opera i Umeå og blev fra 2005 tilknyttet Malmö Opera och Musikteater, hvor han bl.a. har dirigeret *Figaros Bryllup* og *La Bohème*. 2008 blev han fast tilknyttet Theater Vorpommern som 1. kapelmester, men har i øvrigt engagementet i flere lande i Nordeuropa.

Claus Falk Larsen, cand polit i 1971 og ansat i Dansk Uni-
lever som systemanalytiker og siden afdelingschef i intern
revision samme sted. Sluttede sit erhvervsaktive liv som revi-
sionschef i 20 år i Carlsberg.

Jakob Lorentzen er uddannet i København og Paris hos
bl.a. Grethe Krogh og Pierre Cogen. Han er siden 1997
organist og kantor ved Holmens Kirke, hvor han står i
spidsen for Holmens Kantori, Holmens Vokalensemble
og Holmens Barokensemble. Jakob Lorentzen er tilknyt-
tet Det Jyske Musikkonservatorium som underviser i or-
gelimprovisation, og han er repetitør for vokalensemblet
Ars Nova Copenhagen og Mogens Dahl Kammerkor.

Som komponist har Jakob Lorentzen skrevet en del værker, som er udgivet
på danske musikforlag. Desuden medvirker han på en lang række cd'er med
kor- og orgelmusik.

Bendt Viinholt Nielsen er musikbibliotekar og musikfor-
sker. Han var ansat i musikforlagsbranchen 1977- 84, der-
næst i Dansk Musik Informations Center (MIC) og er siden
2003 ansat i Kulturstyrelsen under Kulturministeriet. Des-
uden er han periodevis tilknyttet forskningsafdelingen ved
Det Kongelige Bibliotek. I 1991 udgav han en fortegnelse
over Rued Langgaards værker (BVN-fortegnelsen) og i 1993

en Langgaard-biografi, der i 2012 udkom i en udvidet og revideret udgave. I
2000 etablerede Bendt Viinholt Nielsen Rued Langgaard Udgaven, en vi-
denskabelig udgivelsesrække af komponistens værker.

Andrea Pellegrini er uddannet fra Det Kongelige
Danske Musikkonservatorium og Operaakade-
miet. Hun debuterede på Det Kongelige Teater i
2006 som Rosina i *Barberen i Sevilla*, og efterføl-
gende har hun sunget en lang række partier på
både Det Kongelige Teater, Den Jyske Opera og

Opera Hedeland. Hun har optrådt med adskillige orkestre i Skandinavien,
men også så langt væk som Malaysia, har modtaget en lang række hæders-
bevisninger og været med i indspilninger af bl.a. John Frandsens *Requiem* og
Poul Schierbecks *Fête galante*. Andrea Pellegrini beskæftiger sig også med

andre musikalske genrer. Hun har indspillet flere cd'er med Martin Hall, har optrådt med bandet tv-2 og er medstifter af tangoorkestret The Piazzolla Orchestra.

Prinsens Musikkorps har fungeret i mere end 300 år - næsten uafbrudt og altid for det samme regiment. I en periode på 9 år måtte regiment og publikum undvære musik på grund af nedskæringer, men musikkorpset blev genetableret i 1941, hvor de danske militærorkestre virkede som musikalsk

modvægt til de tyske orkestre under besættelsen. Herfra har musikkorpset udviklet sig til en moderne og traditionsbevarende del af dansk kulturliv. Musikkorpset indgår i Forsvarets stab på ca. 90 musikere. Selve korpset består af 16 musikere og har hjemsted på Skive Kaserne.

Henrik Rørdam er cand. phil. i musikvidenskab fra Aarhus Universitet. Han er direktør for det nationale pladeselskab Dacapo, som står bag en række prisvindende Langgaard-udgivelser med bl.a. DR SymfoniOrkestret, Thomas Dausgaard og Nightingale String Quartet, og er desuden direktør for musikforlaget Edition S. Henrik Rørdam er formand for Rued Langgaard Selskabet.

Per Salo, der er den anden halvdel af Duo Åstrand/Salo, er uddannet pianist og organist fra Det Kongelige Danske Musikkonservatorium. I 1989 fik han sin Masters Degree i Piano Performance fra Juilliard School of Music i New York, USA, og efter studier i Italien og New York vendte Per Salo 1989 hjem til København, hvor han konkurrerede sig ind i DR SymfoniOrkestret som orkestrets pianist, organist og cembalist. En stilling, han stadig bestrider. Per Salo er en meget aktiv deltager i dansk musikliv. Han har turneret i det meste af verden både som solist og som kammermusiker, har uropført talrige danske kompositioner og fået mange værker tilegnet. Som solist har Per Salo indspillet talrige cd'er med musik af danske komponister, bl.a. Per Nør-

gaard, Ib Nørholm, Niels Viggo Bentzon, Rued Langgaard, Svend-Erik Tarp, Emil Hartmann og Hakon Børresen.

Casper Schreiber debuterede som dirigent i 2006 med Sjællands Symfoniorkester fra Det Kongelige Danske Musikkonservatoriums solistklasse som elev af Frans Rasmussen og Tamas Vetö. Han er desuden uddannet i Skt. Petersborg hos Leonid Korchmar. Siden sin debut har Casper Schreiber arbejdet med orkestre og ensembler i både Skandinavien og Rusland, herunder bl.a.

Odense Symfoniorkester, Aarhus Symfoniorkester, Aalborg Symfoniorkester, Oslo Sinfonietta og St. Petersburg Philharmonic Society "Congress" Orchestra. Indenfor samtidsmusikken har Casper Schreiber dirigeret flere førsteopførelser af førende skandinaviske komponister som fx Pelle Gudmundsen-Holmgren, Hans Abrahamsen, Steingrímur Rohloff og Peter Bruun.

Marianna Shirinyan er en af Europas ledende pianister, efterspurgt både som solist og som kammermusiker. Hun har optrådt som solist med internationalt anerkendte orkestre som Bayerischer Rundfunk Symphonieorchester, Oslo Filharmonien og Münchner Symphoniker. Shirinyan gæster jævnligt festivaler som Schleswig-Holstein Musik Festival i Lübeck og Festivalene i Bergen. Desuden har hun vundet en række

priser, bl.a. Danmarks Radio P2s Artist Pris 2010. I sæson 2013-14 var hun artist in residence ved Odense Symfoniorkester. Hun er kunstnerisk leder ved Accord Parfait, kammermusikfestivalen i Irancy, Frankrig. Hun var fra 2003 til 2011 ansat som pianist ved Esbjerg Ensemble og er fra 2015 ansat som professor ved Norges Musikkonservatorium. Tidligere på året udkom en meget rost cd fra Marianna Shirinyans hånd med værker af netop N.W. Gade.

Sønderjyllands Symfoniorkester er et turnerende landsdelsorkester med 65 fastansatte musikere og med rødder helt tilbage til 1936.

Orkestret spiller omkring 150 arrangementer om året: symfonikoncerter, kirke-, skole-, gymnasie- og familiekoncerter. Hertil kommer koncerter

med lokale amatørkor, årlige fælleskoncerter med Schleswig-Holsteinisches Sinfonieorchester og koncerter med gymnasiekor fra hele regionen. Sønderjyllands Symfoniorkester spiller til Den Jyske Operas forestillinger i landsdelen og medvirker ved transmissioner på DR P2. Endvidere indspiller orkestret løbende cd'er, bl.a. for selskaberne Danacord og Dacapo.

Inger Sørensen er cand.phil. i musikvidenskab fra Københavns Universitet. I mange år arbejdede hun som forskningsbibliotekar ved Danmarks Lærerhøjskoles musikinstitut (senere Danmarks Pædagogiske Universitet), hvor hun opbyggede musikbiblioteket. Hun har skrevet en lang række bøger og artikler om mange forskellige musikalske emner, bl.a. *Gads Operaleksikon* (1990), men har siden 1990'erne koncentreret sin forskning omkring de tre danske guldalderkomponister: J.P.E Hartmann, Niels W. Gade og C.F.E. Horneman. Det har resulteret i bøgerne: *Hartmann - et dansk musikdynasti* (1999), *J.P.E. Hartmann og hans kreds. Breve 1780-1900*. Bd. 1-4 (1999-2002), *Niels W. Gade - et dansk verdensnavn* (2002), *Niels W. Gade og hans europæiske kreds. Breve 1836-1891*. Bd. 1-3 (2008), *Horneman - en kunstnerslægt* (2011) og *Et Venskab. C.F.E. Hornemans korrespondance med Edvard Grieg 1863-1898*. (2002). Siden 2011 har Inger Sørensen været knyttet til Dansk Center for Musikudgivelse (DCM) ved det Kongelige Bibliotek, hvor hun udgiver tematisk-bibliografiske fortegnelser over Hartmanns og Niels W. Gades værker.

Lars Egegaard Sørensen er uddannet på Københavns Tekniske Skole Grafiske Fag 1984 og uddannet reprofotograf 1987. Han har været medskaber på mere end 100 forestillinger og Danmark og i udlandet og har skabt 3D til koncerter, teater, installationer, events og udstillinger over hele verden. Lars Egegaard Sørensen har arbejdet på en række prisvindende forestillinger, for eksempel *Sælsomt Mellemspil* på Det Kongelige Teater, *Rent* på Aalborg Teater og *K* på Kaleidoskop Teater. Han har arbejdet sammen med en lang række instruktører i forbindelse med teater, opera og dans mv.

Berit Johansen Tange debuterede fra Det Kongelige Danske Musikkonservatoriums kammermusikklasser i 2000. Hun er en erfaren og efterspurgt akkompagnatør og kammermusiker og har siden 2002 været fastansat på konservatoriet som akkompagnatør og repetitør. Som solist har Berit Johansen Tange arbejdet intenst med Rued Langgaards klavermusik. I 2005 udkom hendes cd med Langgaards soloklaverværker, som samme år blev nomineret til P2-prisen. I foråret 2011 udkom en ny Langgaard-cd, bl.a. med hovedværket *Afgrundsmusik*. En tredje cd med Langgaard-værker er nu udkommet og hun er, sammen med Gunvor Sihm, er i gang med at indspille samtlige værker for violin og klaver af Rued Langgaard på pladeselskabet Dacapo.

Esben Tange er cand. mag. i musik- og medievidenskab fra Københavns Universitet. Han er redaktør og koncertvært i DR P2 og formand for Léonie Sonnings Musikfonds bestyrelse. Fra 1994-95 var han musikkritiker ved Berlingske Tidende. Han er kunstnerisk leder af Rued Langgaard Festival i Ribe og har siden 2002 skabt en række visuelt formidlede koncertforestillinger, hvor Rued Langgaards musik kombineres med bl.a. Schumann, Liszt og Debussy. Han er desuden foredragsholder og forfatter til talrige artikler med vægt på musikken og symbolismen omkring år 1900 og til bogen *Hjerterne opad I. Mod Lyset. Rued Langgaard, Musikken og Symbolismen*.

Birgit Tengberg dækker Rued Langgaard Festival i billeder, tekst og video, som kan ses på Rued Langgaard Festivals Facebook-side. Hun er freelance fotograf, producent på Kammermusikfestival på Lundsgaard Gods Kerteminde i samarbejde med Trio con Brio Copenhagen, indehaver af Tengberg Media og har lavet dokumentarfilmen *På tværs* om komponisten Pelle Gudmundsen-Holmgreen.

Lotte Toftemark debuterede fra Det Kongelige Danske Musikkonservatorium i 1991 og var en efterspurgt pianist, akkompagnatør og kammermusiker frem til 2007, hvor hun skiftede professionelt spor. Siden da har hun arbejdet som leder, rådgiver og projektleder og -udvikler og fra 2013 bidraget til udviklingen af Rued Langgaard Festivals organisering, markedsføring, fundraising og samarbejdskreds. Lotte Toftemark afsluttede diplomuddannelsen for kunst- og kulturledelse i 2016 og har siden januar 2017 været ansat som producent for Det Danske Pigekor. Desuden er hun medlem Grønnegårds Teatrets bestyrelse.

Elof Westergaard, biskop over Ribe Stift, er uddannet teolog fra Aarhus Universitet i 1991 og fik umiddelbart derefter embede som sognepræst i Husby, Sønder Nisum og Thorsminde efter at være blevet ordineret som præst i Ribe Domkirke. Fra 2005 til 2014 var han præst i Mariehøj Sogn og fra 2009 til 2014 tillige provst i Silkeborg Provsti. Han blev bispeviet i Ribe Domkirke 1. juni 2014 og bor nu i Bispegården i Ribe. Tidligere var han aktiv som korsanger, en færdighed, der allerede har ført til flere musikalske samarbejder i hans tid i Ribe.

Christina Åstrand er uddannet hos professor Tutter Givskov på Det Jyske Musikkonservatorium med videre studier i Paris hos professor Gerard Poulet. Siden sin debut i 1990 har hun spillet som solist med de ledende skandinaviske symfoniorkestre, og hun er kendt for sin stærkt personlige udtryksform. Adskillige danske komponister har skrevet værker til hende, og hun er en af de få violinister i verden, der kan spille György Ligetis violinkon-

cert, en indsats, som hun har vundet den prestigefyldte Diapason d'Or for. I 2014 debuterede Christina Åstrand I USA med N. W. Gades violinkoncert med Chicago Philharmonic Orchestra. Siden 1995 har hun koncentreret sit kammermusikalske arbejde i Duo Åstrand/Salo sammen med sin mand, pianisten Per Salo. Duoen har vundet en lang række priser, bl.a. ved Danish Music Awards og P2-Prisen. In 1993 blev Christina Åstrand udnævnt til koncertmester ved DR SymfoniOrkestret, en stilling hun stadig besidder.

N.W. Gades skitse til den ufuldendte Klavertrio i B-dur.

Spillestederne

Ribe Domkirke. Foto: Folmer Iversen.

*Sct. Catharinæ Kirke.
Foto: Benjamin Friis Nielsen.*

Kannikegården. Foto: Birgitte Ebert.

Ribe Katedralskole. Foto: Anne Granum-Jensen.